

протидії корупції". 2. Положення "Про організацію роботи підрозділів по боротьбі з корупцією в органах державної податкової служби України". 3. <http://sts.gov.ua>

Кондакова Ю.В.

ст. гр. ЕФІм – 13

Науковий керівник – к.е.н., доц. Хома І.Б.

РЕСТРУКТУРИЗАЦІЯ ЯК ЕЛЕМЕНТ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

В сучасних умовах реструктуризація є важливим елементом подальшого ефективного функціонування підприємств. Світова та національна економічні кризи показали недосконалість економічної структури і довели необхідність як втручання держави в економіку, так і якісного, всебічного впровадження антикризового управління на вітчизняних підприємствах всіх галузей і форм власності. Основна кількість підприємств в Україні вважають, що антикризове управління – це засіб для усунення наслідків кризи, а реструктуризація – реорганізація, але ці твердження потребують коригування.

Антикризове управління – це управління, у процесі якого поставлено певним чином передбачення небезпеки кризи, аналіз її симптомів, визначення заходів для зниження негативних наслідків кризи і використання її факторів для наступного розвитку. Одним з методів антикризового управління є реструктуризація діяльності підприємства.

Законом України "Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом" та іншими нормативно-правовими документами передбачено використання реструктуризації як ефективного засобу відновлення платоспроможності підприємства, що рекомендується включати до плану санації. Реструктуризація підприємства – це здійснення організаційно-господарських, фінансово-економічних, правових, технічних заходів, спрямованих на реорганізацію підприємства, зокрема, шляхом його поділу з переходом боргових зобов'язань до юридичної особи, що не підлягає санації, якщо це передбачено планом санації, на зміну форми власності, управління, організаційно-правової форми, що сприятиме фінансовому оздоровленню підприємства, збільшенню обсягів випуску конкурентоспроможної продукції, підвищенню ефективності виробництва та задоволенню вимог кредиторів[1].

Керуючись даними визначеннями, можна "розмежувати" поняття "реструктуризація підприємства" та "реорганізація". Поняття "реструктуризація" є ширшим, оскільки включає (поряд з іншими) і заходи, спрямовані на реорганізацію підприємства. Основний зміст реорганізації полягає в повній або частковій зміні власника статутного фонду даної юридичної особи та в зміні організаційно-правової форми організації бізнесу [2].

Однією з найбільш комплексних програм, що здійснювалася Урядом України за підтримки СБРР з метою економічного розвитку підприємств та регіонів України, був спільний проект Всесвітнього банку та Уряду України "Реструктуризація підприємств та розвиток приватного сектору" (далі – Проект). Проект реалізувався Українським центром реструктуризації підприємств та розвитку приватного сектору [3]. В рамках Проекту було здійснено реструктуризацію 160 підприємств, навчання 350 менеджерів підприємств і 600 консультантів в регіонах України. Успішні приклади впровадження проекту "Розвиток приватного сектору" використали: ТОВ "Чернівецький меблевий комбінат, ПАТ "Крок", ПАТ "Завод огороджувальних конструкцій", ПАТ "Нікопольський Південнотрубний завод". У вересні 2011 року Фонд державного майна прийняв рішення про реструктуризацію ВАТ "Авіалінії Харкова" [6].

Іноземним прикладом реструктуризаційних процесів є американська компанія The Whirlpool Corporation, яка у середині 90-х років оголосила про початок програми реструктуризації. У своїй стратегії вона зробила акцент на розвиток основного напрямку діяльності – випуску великогабаритної побутової техніки. При цьому цільові показники розвитку були виражені категорією "економічної доданої вартості", яка більш точно відображає структуру капіталу й характер створюваної під керівництвом менеджерів вартості. Зміни торкнулися всіх підрозділів The Whirlpool Corporation у різних країнах світу. Було проведено реорганізацію спільних підприємств з азіатськими партнерами. Частина виробництва в Азії та Європі припинила свою діяльність. Незважаючи на невизначеність перших кроків The Whirlpool Corporation, інвестори позитивно відреагували на ухвалення нової стратегії, і вже через два тижні після оголошення про початок реструктуризації акції The Whirlpool Corporation зросли майже вдвічі [4].

Дослідження вітчизняного досвіду дає можливість виділити такі основні недоліки практики реструктуризації підприємств: відсутність необхідного методичного обґрунтування ефективних моделей реструктуризації; переважне використання підходів, що базуються на розподілі підприємств на окремі частини, без належного розгляду альтернативних варіантів реструктуризації; недостатнє обґрунтування економічних наслідків реструктуризації об'єктів; відсутність механізмів залучення інвестицій у процесі реструктуризації; невизначеність фінансових джерел реструктуризації; невіршеність соціальних питань під час розробки планів реструктуризації [3].

Отже, підприємства, які правильно обрали стратегію та напрямки розвитку, досягли значних результатів. Важливим чинником успіху реструктуризації окремих підприємств є індивідуальний характер змін, він виявляється в можливості підприємства серед розмаїття форм, методів, напрямів реструктуризації обрати той метод і напрям, який є найбільш доцільним з точки зору поставлених завдань і виду фінансування, який підприємство може собі дозволити. Існування моральної й фінансової підтримки з боку держави, інвесторів та всесвітніх

організацій відіграє ключову роль. Реструктуризація на вітчизняних підприємствах необхідна, а досвід іноземних підприємств доводить ефективність її використання.

1. Закон України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» від 14.05.1992 № 2343-ХІІ; 2. Боронос В.Г. Управління фінансовою санацією підприємств: Навч. посіб./ В.Г. Боронос, І.Й. Плікус, І.М. Кобушко. – Суми: Вид-во СумДУ, 2010. – 437с.; 3. Проект "Розвиток приватного сектору"[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.management.com.ua /news/?id=388>; 4. Влияние реструктуризации на рост стоимости компании [Электронный ресурс]. – Режим доступу: <http://www.raexpert.ru/researches/restructuring/>.

Мавріна О.О.

ст. гр. ЕФІМ-13

Науковий керівник – к.е.н. доц. Кондрат І.Ю.

ЕФЕКТИВНЕ УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОМ ПІДПРИЄМСТВ

Перехід України до ринкової економіки зумовив значне підвищення ролі прибутковості підприємства. Прибуток є основним стимулом провадження господарської діяльності підприємства, а також є показником її ефективності. Тому важливим фактором є не лише максимізація прибутку суб'єкта господарювання для забезпечення розвитку, збагачення власників, працівників, трудових колективів, а й управління прибутком, раціональний його розподіл.

В сучасній економічній сфері існують такі проблеми, як високий рівень ризику підприємницької діяльності та загроза банкрутства, що нерідко зумовлена неефективним розподілом фінансових ресурсів господарюючого суб'єкта. Аналіз сучасних тенденцій банкрутства в Україні свідчить про те, що впродовж першого півріччя 2012р. збитково працювало 40,7% підприємств, що проти аналогічного періоду 2011року менше на 3,2%. Цими підприємствами допущено 59,5млрд. грн. збитків, що на 10,4% більше, ніж за відповідний період 2011р. Частка підприємств-банкрутів залишається значною, тому проблема ефективного планування, розподілу, використання прибутку є актуальною.

Управління прибутком підприємств є багатофункціональним видом менеджменту, що включає в себе управління витратами, доходами та розподілом прибутку.

У процес управління прибутком слід включити наступні етапи:

1. забезпечення інформаційної та нормативної бази для планування показників ефективності;
2. вибір стратегії управління прибутком;
3. виявлення зовнішніх і внутрішніх факторів впливу на розподіл прибутку;
4. формування цільової структури прибутку;